

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Янковий О.Г.

(підпис)
“ ” _____ 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва магістерської програми)

на тему: «Прибуток підприємства та шляхи його підвищення (на прикладі
ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»»
(назва теми)

Виконавець:

студент центру заочної форми навчання
Туріченко Анжеліка Євгенівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

К.е.н.
(науковий ступінь, вчене звання)
Пудичева Галина Олександрівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

АНОТАЦІЯ

Туріченко А.Є. «Прибуток підприємства та шляхи його підвищення (на прикладі ПАТ «Одескабель»).

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою
(шифр та назва спеціальності)

професійного спрямування «Економіка та стратегія розвитку підприємства». -
(назва магістерської програм)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2018.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти формування прибутку на підприємстві. Досліджено сутність прибутку, його види та функції, розглянуто основні фактори, що впливають на формування прибутку підприємства, показано процеси формування та використання прибутку на підприємстві.

Проаналізовано процес формування прибутку на підприємстві ПАТ «Одескабель». Охарактеризовано внутрішнє та зовнішнє середовище підприємства, проаналізовано техніко-економічні показники та показники прибутку ПАТ «Одескабель».

Запропоновано шляхи підвищення прибутку підприємства ПАТ «Одескабель», для чого було визначено напрями підвищення прибутку на підприємстві, виявлено резерви підвищення прибутку.

Ключові слова: прибуток підприємства, фактори формування прибутку, резерви підвищення прибутку, шляхи підвищення прибутку.

ANNOTATION

Turichenko A. "Profit of enterprise and ways to increase it (as applied for public joint-stock company «Odeskabel»)"

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty 076 «Entrepreneurship, trade and stock activity» under the master's program

(code and name of the specialty)

«Economics and Strategy of the Enterprise Development». – Odessa National Economic University.
(title of master program)

– Odessa, 2018.

The work deals with the theoretical aspects of formation of profit at an enterprise. The essence of profit, its types and functions are investigated, the main factors influencing the enterprise profit formation are considered, the processes of profit formation and use at an enterprise are shown.

Author analyses the process of formation in the joint-stock company «Odeskabel». The internal and external environment of the enterprise, technical and economic indicators and profit of the joint-stock company «Odeskabel» are analyzed.

The ways to increase profit of the joint-stock company «Odeskabel» are proposed. In order to do this the directions of profit increase are identified, the reserves of profit increase are revealed.

Keywords: profit of enterprise, factors of profit formation, reserves of profit increase, ways to increase profit.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	6
1.1. Сутність прибутку, його види та функції.....	6
1.2. Основні фактори формування прибутку підприємства.....	14
1.3. Формування та використання прибутку підприємства.....	20
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ОДЕСЬКИЙ КАБЕЛЬНИЙ ЗАВОД «ОДЕСКАБЕЛЬ»	29
2.1. Характеристика внутрішнього та зовнішнього середовища ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель».....	29
2.2. Аналіз техніко-економічних показників діяльності підприємства.....	38
2.3. Аналіз прибутку підприємства.....	51
РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ ПАТ «ОДЕСЬКИЙ КАБЕЛЬНИЙ ЗАВОД «ОДЕСКАБЕЛЬ»	62
3.1. Напрями підвищення прибутку підприємств у сучасних умовах.....	62
3.2. Резерви підвищення прибутку підприємства.....	68
3.3. Шляхи підвищення прибутку ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель».....	73
ВИСНОВКИ	82
Список використаних джерел	84
Додатки	90

ВСТУП

Актуальність теми роботи. Отримання прибутку є основною ціллю будь-якого комерційного підприємства. Саме прибуток є універсальним показником, що відображає ефект господарської діяльності підприємства. Його величина характеризує успішність діяльності підприємства та можливості для подальшого функціонування та розвитку підприємства.

Прибуток виступає основним джерелом збільшення масштабів виробництва та підвищення його виробничого потенціалу, які в свою чергу є підґрунтям для зростання прибутку. Прибуток може служити джерелом підвищення оплати праці та стимулювання підвищення її продуктивності. Прибуток може спрямовуватися на формування та утримання об'єктів соціальної сфери, що знаходяться на його балансі. У зростанні прибутку зацікавлена також і держава, оскільки він є джерелом податкових надходжень до бюджету.

Прибуток підприємства являє собою його кінцевий фінансовий результат, характеризує його виробничо-господарську діяльність та складає базу для економічного розвитку підприємства. Підвищення прибутку створює фінансове підґрунтя для самофінансування діяльності підприємства. Отже, прибуток виступає оцінкою фінансово-господарської діяльності підприємства. Він характеризує фінансовий добробут підприємства.

Для здійснення розширеного відтворення підприємству необхідно максимізувати прибуток. Враховуючи значущість отримання та зростання прибутку в процесі господарювання підприємства, було обрано дану тему роботи.

Метою даної роботи є розробка основних шляхів підвищення прибутку підприємства ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»».

Відповідно до поставленої мети необхідним є розв'язання наступних завдань:

- Визначити сутність прибутку підприємства, його види та функції;

- Розглянути основні фактори, що впливають на формування прибутку підприємства;
- Вивчити процеси формування та використання прибутку на підприємствах;
- Охарактеризувати внутрішнє та зовнішнє середовище функціонування підприємства ПАТ «Одескабель»;
- Проаналізувати техніко-економічні показники зазначеного підприємства;
- Проаналізувати прибуток підприємства ПАТ «Одескабель»;
- Визначити основні напрями підвищення прибутку підприємств у сучасних умовах;
- Розрахувати резерви підвищення прибутку підприємства ПАТ «Одескабель»;
- Розробити шляхи підвищення прибутку ПАТ «Одескабель» та розрахувати ефективність їх реалізації.

Предметом дослідження в даній роботі виступають теоретичні, методичні та прикладні аспекти формування та підвищення прибутку на підприємстві. **Об'єкт дослідження** – процеси формування прибутку на підприємстві ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель».

Методи дослідження. Основні методи, що були застосовані в даній роботі – це загальнонаукові методи аналізу та синтезу, індукції та дедукції, порівняння, узагальнення, абстрагування та ін. Серед спеціальних методів дослідження можна виділити математико-статистичні методи, зокрема, кореляційно-регресійні методи аналізу.

Інформаційна база дослідження. Серед джерел, які слугували основою дослідження можна виділити наукові публікації вітчизняних та зарубіжних дослідників, нормативно-законодавчі акти України та інших країн, фінансова звітність підприємства ПАТ «Одескабель» та ін.

Публікація та апробація результатів дослідження. За результатами виконання роботи опубліковано 1 статтю у збірнику наукових праць студентів:

Туріченко А.Є. До питання визначення сутності прибутку підприємства / Туріченко А.Є. // Науковий студентський вісник. - Одеса: ОНЕУ, 2018. - № 29. - Том 2.

Наукова новизна полягає у застосуванні методів кореляційно-регресійного аналізу для визначення резервів зростання прибутку підприємства ПАТ «Одескабель», а також у розробці шляхів активізації цих резервів з метою підвищення прибутку.

Практичне значення результатів. Результати роботи можуть бути використані для розробки конкретних заходів, що сприятимуть зростанню прибутку на підприємстві ПАТ «Одескабель».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50 найменувань) та 2 додатків. Загальний обсяг роботи складає 90 сторінок. Основний зміст роботи викладено на 80 сторінках. Робота містить 22 таблиці та 11 рисунків.

ВИСНОВКИ

Максимізація обсягів прибутку є основною метою будь-якого підприємства, що здійснює комерційну діяльність. Прибуток є фінансовим результатом фінансово-виробничої діяльності підприємства, від якого залежить забезпеченість зростання та розвитку підприємства фінансовими ресурсами, а також загальний добробут як працівників, так і держави в цілому.

За результатами проведеного в роботі дослідження можна зробити такі висновки:

1. Визначено сутність прибутку підприємства, який в загальному вигляді представляє собою різницю між валовими доходами та витратами підприємства. Визначено види прибутку за різними ознаками, які дозволяють з'ясувати, які напрями діяльності, види продукції тощо були джерелами формування прибутку. Окреслено основні функції прибутку.

2. Розглянуто основні фактори, що впливають на формування прибутку підприємства. Серед них виділено основні групи зовнішні (незалежні від діяльності підприємства) та внутрішні (залежні від діяльності підприємства). В свою чергу, внутрішні фактори можуть бути згруповані на невиробничі та виробничі (екстенсивні та інтенсивні).

3. Вивчено процеси формування та використання прибутку на підприємствах. Показано, що прибуток формується у випадку, якщо доходи перевищують витрати. Ефективне використання прибутку полягає у збалансуванні інтересів власників, які отримують частину прибутку у вигляді дивідендів, а також розвитку підприємства та його трудового колективу.

4. Охарактеризоване внутрішнє та зовнішнє середовище функціонування підприємства ПАТ «Одескабель». З цією метою проведено SWOT-аналіз, завдяки якому визначено сильні та слабкі сторони підприємства (внутрішнє середовище), а також можливості та загрози функціонування підприємства (зовнішнє середовище).

5. Проаналізовано основні техніко-економічні показники ПАТ «Одескабель» за 2015-2017 рр., що дає змогу стверджувати, що підприємство протягом останніх трьох років працювало достатньо ефективно, проте у нього є певні резерви підвищення ефективності роботи.

6. Проаналізовано прибуток підприємства ПАТ «Одескабель» за період 2015-2017 рр. За допомогою кореляційно-регресійного аналізу визначено основні фактори, які чинили вплив на показник чистого прибутку за період 2007-2017 рр.

7. Визначено основні напрями підвищення прибутку підприємств у сучасних умовах, а саме підвищення обсягів виробництва та збуту, підвищення цін на продукцію, зниження собівартості, удосконалення технічного рівня виробництва, покращення організації виробництва та праці, а також інші напрями.

8. На основі побудованого рівняння регресії розраховано резерви підвищення прибутку підприємства ПАТ «Одескабель» у так звані «невдалі» роки, коли чистий прибуток підприємства був нижчим за середній показник за 2007-2017 рр. Сумарний резерв зростання чистого прибутку у невдалі роки в порівнянні з вдалими склав 50499,9 тис.грн.

9. Серед основних шляхів з підвищення прибутку ПАТ «Одескабель» запропоновано: збільшення виробництва продукції, модернізація та заміна наявного обладнання (встановлення екструзійного, волочильного, крутильного та броню вального устаткування), підвищення продуктивності праці робітників на новому обладнанні шляхом здійснення ефективної кадрової політики, погашення боргових зобов'язань підприємства.

Таким чином, реалізація запропонованих заходів дозволить отримати ПАТ «Одескабель» додатково 43000,1 тис.грн. чистого прибутку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сивак О.Б. Визначення сутності прибутку та основ його розподілу: дискусійні питання / О.Б. Сивак // Вісник ЖДТУ. – 2012. - № 2 (60). – С. 130 – 133.
2. Найт Ф.Х. Риск, неопределенность и прибыль / Найт Ф. Х. – М. : Дело, 2003 – 359 с.
3. Азаренкова Г.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. для самот. вивчення дисципліни / Азаренкова Г.М., Журавель Т.М., Михайленко Р.М. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Знання-Прес, 2006. – 287 с.
4. Основи економічних знань: навч. посіб. / А.С.Гальчинський, П.С. Єщенко, Ю.І. Палкін. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Вища школа, 2002. – 543 с.
5. Предборський В.А. Економічна теорія: підручник / В.А. Предборський, Б.Б. Гарін, В.Д. Кухаренко ; за ред. В.А. Предборського. – К. : Кондор, 2007. – 492 с.
6. Ільчук М.М. Підприємницька діяльність та агробізнес / За ред. М.М. Ільчука, Т.Д. Іщенко. – К. : Вища освіта, 2006. – 543 с.
7. Біла О.Г. Фінанси підприємств : навч. посібник / О.Г. Біла. – Львів: Магнолія, 2009. – 383 с.
8. Господарський кодекс України : зі змінами та доповненнями станом на 28.09.2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
9. Патарідзе-Вишинська М.В. Прибуток підприємств: види, роль та функції [Електронний ресурс] / М.В. Патарідзе-Вишинська // Економіка. Управління. Інновації. – 2010. – № 1. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2010_1_19.
10. Шаповал В. М. Економіка підприємства: навчальний посібник / Шаповал В. М., Гетьман О.О. – К.: "Центр навчальної літератури", 2004. – 286 с.

11. Бойчик І.М. Економіка підприємства: навч. посібник / Бойчик І.М. – К.: Атіка, 2004. – 480с.
12. Мурашко О.В. Формування і розподіл прибутку на підприємстві / Мурашко О.В., Думенков В.В. // Науковий вісник УМО «Економіка та управління. – 2016. – Вип. 1. – Режим доступу: http://umo.edu.ua/images/content/institutes/imp/vydannya/visnyk_umo/ekonomika/%D0%94%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2.pdf
13. Гречко А.В. Теоретико-методичні засади підвищення прибутковості підприємства [Електронний ресурс] / Гречко А. В., Мельнікова О.М. // Сучасні проблеми економіки і підприємництва. – 2016. - № 17. – Режим доступу: <http://sb-keip.kpi.ua/article/view/71007>
14. Бершадська І.І. Фактори та резерви підвищення прибутковості на підприємстві [Електронний ресурс]/ Бершадська І.І., Макалюк І.В. // Сучасні проблеми економіки і підприємництва. – 2017. - № 19. – Режим доступу: <http://sb-keip.kpi.ua/article/view/96822>
15. Бородина Е. Финансы предприятий / Е. Бородина. – М. : Банки и биржи ЮНИТИ, 2005. – 355 с.
16. Отпущеннікова О. Н. Вибір методів управління прибутком / О. Н. Отпущеннікова // Економіка. Менеджмент. Підприємництво. Зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – Вип. 9. – Луганськ : СНУ ім. В. Даля, 2002. – С. 37–43.
17. Чернега І.І. Прибуток на підприємстві та фактори, що на нього впливають / І.І. Чернега // Управління розвитком. – 2014. - № 11 (174). – С.77-79.
18. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств : теорія, методика, аналіз: монографія / В.Г. Андрійчук. – Вид. 2-ге, без змін. – К. : КНЕУ. – 2005. – 292 с.

19. Забезпечення конкурентоспроможності і економічного зростання регіонального АПК / За ред. І.І. Червена, Л.А. Євчук, 2005. – 440 с.
20. Онисько С. М. Фінанси підприємств: Підручник для студентів вищих закладів освіти / Онисько С. М., Марич П. М.. – Львів.: „Магнолія Плюс”, 2006. – 367 с.
21. Шваб Л. І. Економіка підприємства: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. / Шваб Л. І. – К. : Каравела, 2007. – 584 с.
22. Кірейцев Г. Г. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / Г. Г. Кірейцев. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – К. : ЦУЛ, 2002. – 495 с.
23. Доходи і витрати в бухгалтерському обліку підприємства: Практичне керівництво [Електронний ресурс] // Баланс-Клуб, 2015. – Режим доступу: <https://balance.ua/files/products/CNkEMeCiT9KrjNu8lFmu/biblioteka.../pdf>
24. Гайдейчук А. Порядок формування прибутку підприємства та методи його розрахунку [Електронний ресурс] / Гайдейчук А. // Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті : національна візія та виклики в глобалізації : зб. тез доп. XII Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених [м. Тернопіль, 26-27 берез. 2015 р.] / редкол. : Л. П. Амбрик, В. А. Валігура, О. М. Войтенко, С. М. Галещук [та ін.] ; відп. за вип. Т. Я. Маршалок. - Тернопіль : ТНЕУ, 2015. - с. 278-279 – Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/6051/1/ГАЙДЕЧУК%20А..pdf>
25. Виробництво основних видів промислової продукції за 2011–2017 роки / Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
26. Критерий Ирвина. Лабораторная работа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://arhiuch.ru/lab6.html>
27. Усатюк В.В. Напрями підвищення прибутковості підприємства [Електронний ресурс] / Усатюк В.В., Мартиненко В.П. // Актуальні проблеми економіки та управління. – 2015. - № 9. – Режим доступу: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/41554/43184>

- 28.Літвиненко М.В. Інноваційна діяльність підприємства як джерело підвищення прибутку [Електронний ресурс] / Літвиненко М.В., Кедревич І.В. // Вісник НТУ (ХП). – 2011. - № 7 . – с. 147-151.
- 29.Осипов В.И. Экономика предприятия : учебник / В.И. Осипов. – Одесса: «Маяк», 2005. – 718 с.
- 30.Економічний аналіз фінансових результатів підприємства [Електронний ресурс] / Костюк О.М. – 2017. – Режим доступу: <http://library.if.ua/books/89.html>
- 31.Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика: [Монографія] / за ред. д.е.н., проф. Кузнєцова Е. А., книга п'ята. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. – 364 с., С. 56-94.
- 32.Використання моделей одного часового ряду для прогнозування економічних показників у сучасних умовах / В. Г. Семенова, К. Д. Семенова // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2018. – Випуск 3(26). – С. 334-340.
- 33.Пудичева Г. О. Факторний аналіз прибутку підприємства / Г. О. Пудичева // Science and innovation. Collection of scientific articles. - Montreal, Canada: Publishing house «BREEZE», 2018. – С. 97-102.
- 34.Літвінов О. С. Проблеми визначення сутності економічної ефективності / О.С. Літвінов, А.В. Журенко // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2017. – № 6 (248). – С. 67-81.
- 35.Семенова В. Г. Удосконалення системи управління інтелектуальною власністю кабельних підприємств / В. Г. Семенова // Бізнес Інформ. – 2015. – №9. – С. 389-393.
- 36.Кошельок Г. В. Оптимізація співвідношення власного та позикового капіталу підприємства / Г. В. Кошельок, О. М. Терещенко // Науковий вісник ХДУ. Серія «Економічні науки». – 2016. – Вип. № 21. – С. 116-121.
- 37.Кошельок Г. В. Взаємозв'язок прибутку, грошового потоку та оборотного капіталу підприємства / Г. В. Кошельок // Економічний аналіз: збірник

- наукових праць. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016. – Том 25. – № 3. – С. 86-92.
38. Семенова В. Г. Чинники ефективного оновлення виробничо-технологічної бази вітчизняних підприємств / В. Г. Семенова, І. М. Танасюк // М-ли п'ятої Міжн. науково-практичної конференції (23-25 листопада 2009 р.). – Полтава: ІнтерГрафіка, 2009. – С.13-14.
39. Семенова В. Г. Напрямки ефективного розвитку підприємств кабельної промисловості / В. Г. Семенова // Технологический аудит и резервы производства. - 2015. – № 2/6 (22). – С. 54-57
40. Янковий О. Г. Вдосконалення планування на підприємстві за допомогою математико-статистичних методів прогнозування / О. Г. Янковий, О. Л. Гура // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – №1(91). – С. 229-238.
41. Янковий О. Г. Роль оцінки латентних ознак в управлінні підприємством / О. Г. Янковий // Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: Матеріали третьої міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 18-19 вересня 2014 року) – Одеса: Атлант, 2014. – С. 121-123.
42. Офіційни сайт ПАТ «Одескабель» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://odeskabel.com/main-rus/index.php>
43. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
44. П(С)БО 31 «Фінансові витрати», затв. Наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2006 р. № 415 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
45. Офіційний сайт Держкомстату України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
46. П(С)БУ 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 7 лютого 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

- 47.П(С)БО 15 «Дохід», Наказ Міністерства фінансів № 290 від 29.11.99.
[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
- 48.П(С)БО 16 «Витрати», Наказ Міністерства фінансів № 318 від 31.12.99.
[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
- 49.П(С)БО 17 «Податок на прибуток», Наказ Міністерства фінансів № 353 від 28.12.2000. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
- 50.Туріченко А.Є. До питання визначення сутності прибутку підприємства / Туріченко А.Є. // Науковий студентський вісник. - Одеса: ОНЕУ, 2018. - № 29. - Том 2.